

Topada amb la realitat

Raül Garrigasait debuta en la ficció amb aquesta novel·la
EUROPA PRESS

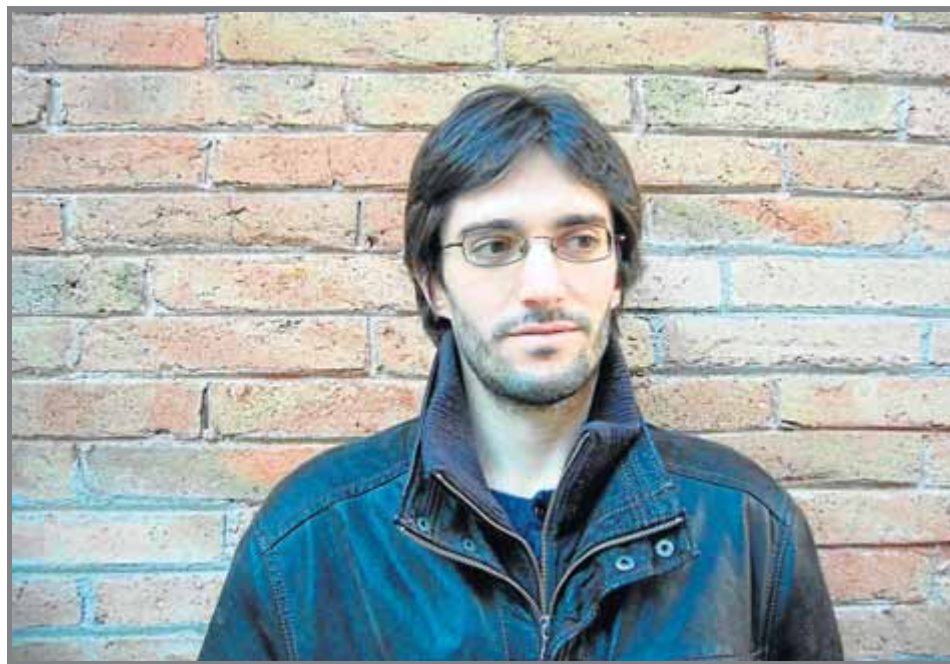

ELS ESTRANYS
Raül Garrigasait

Editorial: Edicions de 1984
Barcelona, 2016
Pàgines: 185
Preu: 17,50 euros

Segurament una de les dificultats de fer novel·la històrica és trobar l'equilibri entre les dades i l'argument. En la majoria dels casos –i en tenim de molt recents– la pintura de l'època eclipsa la trama. No és el cas d'*Els estranys*, de Raül Garrigasait. El filòleg i traductor (i també editor de la col·lecció *Bernat Metge*) ens situa a Solsona l'any 1837, enmig de la primera guerra carlina. No li cal recórrer a una enumeració de les cançons que entonaven els carlins, ni tampoc jugar amb l'argot que es parlava a l'època per recrear de manera versemblant el moment històric. Simplement té un personatge molt potent i ben definit, Rudolf von Wielemann, un jove prussià que travessa els Pirineus per lluitar per la causa del rei Carles de Borbó, paradigma de l'Ordre i la Legimitat. Tot i que està inspirat en un personatge real, el príncep de Lichnowsky, Garrigasait ha preferit inventar-ne un de ficció per tenir les mans lliures.

La novel·la copsa sàviament la mirada estrangera d'aquest jove que arriba a la Península amb uns grans ideals a la motxilla i el xoc que rep quan veu el panorama en aquesta ciutat ruïnosa deixada de la mà de Déu. Per un malentès, Wielemann s'hi queda encallat, vivint a casa d'una misteriosa vídua i aïllat per l'idioma. Per sort, es

fa amic de Miquel Foraster, un metge que parla francès i aficionat al piano. Amb ell comparteix la seva passió per Beethoven. Els fragments que Garrigasait dedica a descriure les sonates –tot un repte estilístic– estan ben resolts i són eficaços a l'hora de transmetre la força de la música i la complexitat en l'execució de la partitura.

Els estranys és d'aquestes novel·les en què no passen gaires coses, però fixen una atmosfera rànica, el cul-de-sac en què es troba aquest individu que veu com els seus grans ideals i el seu somni de tornar al seu país després d'haver realitzat una gran gesta bèl·lica s'escmicolen en contacte amb la realitat. En aquest sentit, es tracta d'una *bildungsroman* en tota regla. En el seguiment de la seva transformació, l'escriptor –per sort– no abusa de reflexions filosòfiques, sinó que a través de les converses entre aquests dos personatges de

dos mons totalment diferents desfilen temes com ara la religió, l'amistat o la política. Es podria dir que *Els estranys* beu de la tradició de novel·les tragicòmiques també pel seu estil humorístic, com ara *El Quijot*, de Miguel de Cervantes, o bé *El conte d'una barrica*, de Johathan Swift, ben poc habitual en la narrativa contemporània catalana.

Com a contrapunt, i per donar vitalitat al relat, Raül Garrigasait ha recorregut a una trama secundària situada a l'actualitat, protagonitzada per un traductor que té un encàrrec feixuc i mal pagat, i el va posposant perquè està capficat en la història de Wielemann. Un pessic d'autoficció per ancorar l'obra en el present? Pot ser. En tot cas serveix per mostrar que, gairebé dos-cents anys després, les històries es repeteixen, històries de personatges perduts que busquen un què a la seva vida. *

NUTRICIÓ / RECEPTARIS EVA GARCÍA PAGÁN

Escudella catalana

Poques coses venen més de gust quan fa fred que una bona sopa, un caldo senzillet o una bona escudella barrejada fumejant en un plat o un bol fondo de terrissa de la Bisbal. És un dels plats més complets de la gastronomia catalana i genera un consens majoritari: no en va l'escudella i carn d'olla va ser triat, al novembre, com al plat preferit pels catalans en una enquesta a la revista gastronòmica *Cuina*. És un plat que es fa a totes les cases però que també convida a la festa popular. Al volum *Catalunya bull*, de Judit Pujadó i publicat per Sidillà, es fa un recull de les sopes, ranxos i escudelles populars

que es fan a diferents indrets de Catalunya. De fet, el llibre vol deixar testimoni d'una tradició popular, la de les escudelles veïnals, que fa sortir al carrer unes 100.000 persones tots els anys. Moltes pels volts de Carnaval perquè, no ho oblidem, no és un plat només del Nadal. Des d'Altafulla fins a Vilanova de l'Aguda, s'inventarien les diferents sopes i s'incorporen les receptes, sovint per a centenars de persones i amb centenars de litres de caldo. S'explica, a més,

CATALUNYA BULL
Judit Pujadó

Editorial: Edicions Sidillà, la Bisbal d'Empordà 2016
Pàgines: 286
Preu: 20 euros

la seva història, la llegenda de la qual neixen, de quan daten les primeres referències que se'n recorden, de si anava acompanyada de recapte o bé s'hi cantaven cançons i també de quina manera les diferents colles –sovint voluntaris d'entitats populars i grups tradicionals– elaboren la preparació, sovint amb olles i foc a terra, al mig de la plaça del poble. Amb pròleg de Pep Salsetes, es tracta d'un recull únic d'una tradició que tothom sent seva. *